

Rekentoets struikelblok voor leerlingen in vo?

'Geef advies op basis van de juiste argumenten'

Heeft u het ook gelezen in de media? Er is enige ophef over het schooladvies naar aanleiding van de rekentoets in het vo: leerlingen in groep 8 van de basisschool zouden soms een lager advies voor de middelbare school krijgen omdat de leerkracht denkt dat de rekentoets een struikelblok voor de leerling kan zijn. 'Onterecht', stelt onderwijsadviseur Suzanne Sjoers: 'Scholen baseren dat advies te vaak op een verkeerd beeld over wat leerlingen moeten kennen en kunnen voor de rekentoets. Bijvoorbeeld de opgave $12 - 2 \times 4 + 3 = ?$ Moet een leerling deze opgave eind vmbo of eind vwo zonder rekenmachine kunnen maken?'

Tekst:
Daphne Doemges-Engelen

Fotografie:
Aangeleverde foto's

Als zelfstandig onderwijsadviseur, docente rekenen en rekencoördinator in het voortgezet onderwijs signaleert Sjoers dat scholen vaak afgeschrikt worden door de rekentoets, met als gevolg een lager advies voor het vo. 'Zeker bij twijfel over het niveau, speelt dit probleem. De staatssecretaris wil graag dat er bij twijfel twee niveaus worden aangegeven. Veel scholen doen dat echter niet, zo bleek ook weer uit een artikel in *Trouw*. Staatssecretaris Dekker deed een oproep om dubbele schooladviezen vmbo/havo en havo/vwo te blijven geven voor twijfelgevallen. In diverse regio's zijn voorbeelden van scholen die toch een eenduidig advies geven. Hiermee drukken ze een zware stempel op het advies, zeker nu dit doorslaggevend is in plaats van de eindtoets. Scholen die bij twijfel kiezen voor een advies naar één niveau, geven vaak als argument dat de leerling de rekentoets in het vo niet gaat halen. Maar die redenering klopt gewoonweg niet. Zo wordt er op havo en vwo precies dezelfde rekentoets gebruikt. In het vwo hebben ze zelfs een jaar langer om naar ditzelfde einddoel toe te werken. Veel scholen weten dit simpelweg niet, waardoor ze hun advies onnodig naar beneden aanpassen.'

Onderwijsadviseur Suzanne Sjoers

Misvatting

Onbekendheid over wat (het niveau van) de rekentoets inhoudt, is de voornaamste reden waarom scholen deze misvatting maken, stelt Sjoers. 'Vaak beseffen scholen

niet dat het vo nog jaren de tijd heeft om leerlingen voor te bereiden op deze toets. Er is dus voldoende tijd om het rekenniveau van een leerling op te halen. En daarbij zijn de toetsen niet zo moeilijk als vaak wordt gedacht. Daarnaast zijn er aparte rekentoetsen voor leerlingen met ernstige rekenproblemen en dyscalculie.' De onderwijsadviseur raadt daarom scholen aan zich beter te informeren. 'Er zijn bijvoorbeeld diverse sites waar je kunt zien hoe de rekentoets in elkaar zit. Denk aan www.steunpunttaalenrekenenvo.nl. Ook op www.cito.nl en oefenen.facet.onl is een aantal rekentoetsen te vinden. De school kan dan zelf zien wat het niveau inhoudt en wat leerlingen dus op rekengebied moeten beheersen.'

Mismatch

Naar aanleiding van een artikel in *De Telegraaf* waarin Sjoers haar mening over dit thema deelde, heeft ze nu contact met het ministerie. 'Ik heb wat ideeën gegeven om scholen beter voor te lichten over de rekentoets. Die voorlichting kan bijvoorbeeld bestaan uit het ontwikkelen van een brochure over wat de rekentoets inhoudt. Ik denk dat leerkrachten gerichte informatie nodig hebben om bij twijfel zorgvuldig te kunnen adviseren, op basis van het juiste argument. Het gaat mij er zeker niet om dat leerlingen een zo hoog mogelijk advies moeten krijgen. Kinderen moeten een advies krijgen op basis van juiste argumenten, niet op basis van dat de rekentoets onhaalbaar is. Als een leerling op basis van de verkeerde argumenten op een lager niveau uitkomt, leidt dat tot een mismatch in het vo. Ook het meenemen van de inhoud van de rekentoetsen in po-vo-samenwerkingsverbanden kan een mismatch voorkomen.'

Wiskunde

Niet alleen is er onwetendheid over de rekentoets. In welke schooltypen wiskunde wel of niet verplicht is, is onbekend. 'Ook hierdoor kan het beeld van een school afwijken van de werkelijkheid. Wiskunde is niet in alle afdelingen een verplicht examenvak. Mijn advies aan scholen is daarom: weet waarover je praat, en baseer je advies op basis van de juiste argumenten in het belang van de leerling. En de opgave $12 - 2 \times 4 + 3 = ?$ Die komt uit de 3F-rekentoets voor havo 5 en vwo 6 van vorig jaar.'

'Scholen die bij twijfel kiezen voor een advies naar één niveau, geven vaak als argument dat de leerling de rekentoets in het vo niet gaat halen.'